

MAŇA

52

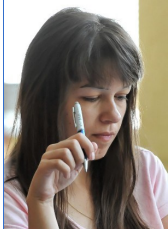
RODINNÝ VÝLET

**ROZHOVOR S GABRIELOU
MELLOVOU**

**PRÍBEHY ZABUDNUTÝCH
FOTOGRAFIÍ**

SLOVO NA ÚVOD

Prišla k nám nečakane, pôvodne na zástup, ktorý sa napokon natiahol až do konca školského roka. Bola som ešte len mladé učiteľské „ucho“ – učila som tretí rok a v mnohých veciach vo svojej profesii som sa stále len hľadala. Napriek tomu táto moja nová kolegyňa, dôchodkyňa s takmer štyridsaťročnou praxou, neváhala už od začiatku chodiť za mnou po radu. „To vidno, vy máte skúsenosti! Ja sa už len vami budem riadiť!“ opakovala. Po celý život totiž učila na strednej škole – a pôsobiť na základnej, to je veru ozaj iná šálka kávy... Ale i tak – chodiť po radu ku mne? Uplne ma tým „dostala“...

Stali sa z nás spriaznené duše. Milá, jemná, vyžarujúca nezlomnú lásku k ľuďom i vieru v Boha... Rovnaká ku všetkým, silná i v bolesti. Zostali sme v kontakte aj po jej odchode. A tak keď ma pozvala na uvítanie svojej druhej básnickej zbierky do života, srdce mi poskočilo radosťou. Vedela som, že to bude vzácna chvíľa. A aj bola ☺.

Len málokedy máme vo svojom živote možnosť stretnúť človeka, z ktorého dobro a láska k Bohu i bližným priam preteká. Milá pani učiteľka Gabika, som veľmi rada, že som Vás spoznala. A ešte viac sa teším z toho, že vďaka rozhovoru, ktorý ste nám poskytli, Vás teraz budú mať možnosť spoznať i naši čitatelia. Krajší darček na Vianoce si pre nich na našich stránkach neviem ani predstaviť ☺!

Petra Humajová

NOVINKY Z RODINKY

Začiatkom augusta zateplili Humajovci strechu na svojom dome. Ich bývanie to veľmi pomohlo a letné horúčavy po tomto stavitel'skom zásahu už neboli až také neznesiteľné.

V piatok 2. augusta navštívili Petru Humajovú jej spolužiaci z vysokej školy, manželia Katarína a Daniel Markovičovi. Vybrali sa spolu na Vyhliadku Cajka do Bojníc, a keďže im počasie prialo, mali odtiaľ krásny výhľad do širokého okolia.

V stredu 7. augusta zavítal k Humajovcom na návštevu páter Marek Kotras, ktorý od júla pôsobí už v kláštore v Nitre. V záhrade ich domu strávili príjemné popoludnie spojené aj s opekačkou.

V sobotu 10. augusta sa uskutočnil už 28. ročník rodinného výletu. Trasa viedla tentoraz na ochutnávku vín do Krakovian, do Vojenského historického múzea v Piešťanoch, pokračovala prehliadkou centra mesta Piešťany a jej záverečným bodom sa stala návšteva hradu Beckov. Rodina opäť zažila jeden z nezabudnuteľných dní plných zábavy, smiechu, hudby a tanca.

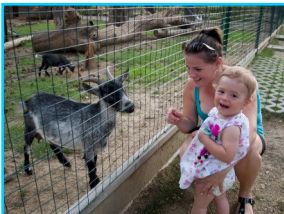

V sobotu 17. augusta sa Eva a Jozef Humajovci s dcérami Petrou a Martinou vybrali na výlet do Nity. Navštívili tu piaristu, pátra Alojza Orlického, ktorý v Prievidzi pôsobil pred viac ako dvadsiatimi rokmi.

Počas víkendu 17. a 18. augusta sa konala prievidszká púť. Farský deň v rámci nej opäť obohatila aj hudobná skupina Necpalanka.

V auguste dokončila Petra Humajová skenovanie starých čísel farského časopisu Bartolomej. Od tohto mesiaca je teda na webovej stránke farnosti www.farapd.sk dostupný kompletný archív Bartolomeja od roku 1993.

Koncom augusta podpísala Petra Humajová pracovnú zmluvu na novom mieste – stala sa zamestnankyňou prievidszkej Piaristickej základnej školy F. Hanáka. Vyučuje tu slovenský jazyk a literatúru a dejepis. Spolu s novými kolegami sa už zúčastnila aj trojdňovej duchovnej obnovy v Nitrianskom Rudne od 26. do 28. augusta. Následne sa presunula do Poľovníckeho kaštieľa Antonstál neďaleko Nemšovej, kde dva dni pracovala s tímom vízie smerovania piaristických škôl v Prievidzi, Nitre a Trenčíne na nasledujúce roky.

Štátny sviatok 29. augusta využili Katarína, Agátka a Martin Humajovci spolu s Evou a Martinou Humajovou na výlet do bojnickej ZOO. Agátka sa po prvý raz ocitla v „ríši zvierat“ a veľmi sa z toho tešila.

V sobotu 31. augusta si svoje áno v kostole v Pečovskej Novej Vsi povedali Zuzana Straková a Martin Chudý. Svadobná hostina plná zábavy a tanca sa konala v Lipanoch. Zúčastnila sa jej aj takmer celá rodina pochádzajúca z nášho regiónu, ktorá rada prijala pozvanie mladomanželov. Martina, Petra a Jozef Humajovci sa na druhý deň cestou domov zastavili aj v neďalekom gréckokatolíckom pútnickom mieste Ľutina.

Novomanželia Chudí začali od septembra pracovať v NÚSCH na kardiológii a detskej kardiológii. Brat čestvého ženáča Peter Chudý zas rozbehol e-shop s kvalitnou značkou obuvi Birkenstock. Navštíviť sa dá na webovej stránke www.birkislava.sk.

Prvý septembrový víkend strávili Katarína, Agátka a Martin Humajovci v Tatrách. Dožičili si krátky pobyt v Grand Hoteli Permon, kde kedysi Katka počas štúdia na Hotelovej akadémii praxovala.

V septembri sa stal z Filipa Petráša vysokoškolský študent. Študuje v Brne na VUT (Vysoké učení technické) odbor zvuková produkcia a nahrávanie.

V sobotu 14. septembra sa „priateľská trojka“ milujúca prírodu (Petra Humajová, Pavol Schmidt a páter Ján Hríb) vybrala do Trlenskej doliny neďaleko Ružomberka. Navštívili i Vlkolíneč.

V nedeľu 15. septembra zobrali Eva, Jozef a Martina Humajovci starkú Filomenu Petrášovú na výlet. O zdravie a Božie požehnanie do ďalších rokov šla prosiť do pútnického mesta Rajecká Lesná. O dva dni neskôr, 17. septembra, oslávila Filka svoje okružie 85. narodeniny. Zagrátulovať jej k tomuto jubileu prišla početná rodina, priatelia, no nechýbali ani niekoľkí kňazi.

V sobotu 21. septembra sa v Necpaloch konala akcia Deň dobrých susedov. Zasúťažili si medzi sebou tímy z viacerých obcí. Ako „tombolový tím“ už tradične fungovali Petra a Jozef Humajovci, fotila Martina Humajová.

Na prelome septembra a októbra strávila Silvia Petrášová pár dní s priateľmi v Ríme. Navštívila tam viaceré významné historické pamiatky.

V piatok a v sobotu 4. a 5. októbra absolvovala Martina Humajová školenie *Multidisciplinárny pohľad na významné terapeutické prístupy v starostlivosti o pacienta* v Trenčíne. Súčasťou školenia bol aj kultúrny program – koncert vokálnej skupiny For you.

V októbri rodina Chudá v Nedožeroch - Brezianoch opäť vylepšila svoj dom. Pribudli doň nové plastové okná na pivnici i bezpečnostné vstupné dvere.

V sobotu 12. októbra sa Eva, Jozef, Martina a Petra Humajovci vydali na cesty. Šli navštíviť Jožkovu sestru Vierku Bohóovú s manželom Alexandrom do Rimavskej Soboty. Strávili spolu príjemný deň plný rozhovorov a spomienok.

Od 14. do 16. októbra pobudla Martina Humajová na wellness pobyte na Považí. Spolu s kamarátkou Zuzanou Markovou sa ubytovali v kaštieli v Orlovom (časť Považskej Bystrice) a navštívili viaceré pekné miesta tohto regiónu. Vybrali sa napríklad na pútnické miesto Butkov či na Považský hrad.

Vo štvrtok 17. októbra absolvoval druhý stupeň Piaristickej základnej školy celodenné zážitkové vyučovanie v teréne. Žiaci najskôr plnili matematické úlohy v priestoroch mesta, potom sa presunuli na Mariánsky vršok, kde sa zdokonalili vo vedomostiach i zručnostiach z oblasti biológie, geografie i dejepisu. Nechýbal ani šport. Petra Humajová si pre nich pripravila aktivitu, vďaka ktorej viac spoznali osobnosti Prievidze i miesta, kde sú tieto osobnosti pochované.

V sobotu 19. októbra sa Martina Humajová na chvíľu vrátila do svojho študijného mesta – Brna. Stretla sa tu s dvoma svojimi spolužiačkami.

V nedeľu 20. októbra sa redakcia časopisu Bartolomej (medzi nimi i Petra Humajová) vybrala navštíviť bývalého pána dekana Prievidze Vladimíra Slováka. Redaktori prežili príjemné popoludnie na jeho chalupe v Detve. Prezreli si i jeho štúdio, v ktorom natáča svoju každotýždennú reláciu o Božom slove Večera u Slováka.

V posledný októbrový víkend vycestovala Iveta Floriánová z Újezdu u Brna na Slovensko – v Martine mala totiž stretnúťku zo strednej školy. V novembri sa vrátila na Slovensko opäť – tentoraz šla na stretnúťku kolegov zo svojho bývalého pracoviska, chirurgického oddelenia nemocnice v Bojniciach. Zišli sa v bohatom počte 23. novembra v Meridiane.

V sobotu 26. októbra sa Martina a Petra Humajové spolu s pátrom Jánom Hríbom vybrali na objavné cesty do prírody. Tentoraz preskúmali lokalitu s kamennými morami nachádzajúcu sa neďaleko Malinovej.

V novembri pribudlo na chovný dvor rodiny Chudej sedemnášť nových týždňových sliepočiek. Všetci sa už teraz tešia na čerstvé domáce vajčka, ktoré im budú znášať.

V stredu 6. novembra sa Martina Humajová opäť školila – tentoraz v Nitre. Témou bolo *Vedenie a rozvoj tímu*.

V utorok 12. novembra šla Eva Humajová spolu so svojim manželom Jozefom a dcérou Martinou na lekársku kontrolu do Ľubochne. Z cesty k lekárovi si rodina spravila i malý pútnický výlet a cestou domov sa zastavila na Starých Horách.

V tento istý deň uviedla v Regionálnom kultúrnom centre v Prievidzi do života svoju druhú básnickú zbierku *To nevyslovené...* Gabriela Mellová, niekdajšia vyučujúca slovenského a nemeckého jazyka na Obchodnej akadémii. Pri tejto príležitosti oslávila so svojimi priateľmi a známymi i životné jubileum 70 rokov. Medzi pozvanými hosťami bola aj Petra Humajová. Tá sa so svojou bývalou kolegyňou (Gabriela Mellová pred pár rokmi zastupovala niekoľko mesiacov v ZS Koš) stretla o niekoľko dní opäť. Ako dar jej totiž dala odslúžiť svätú omšu. V kaplnke piaristickej školy sa s ňou pri tejto príležitosti 20. novembra zišla nielen ona, ale aj bývalé študentky Gabriely Mellovej, ktoré dnes učia u piaristov.

V sobotu 16. novembra cestovala Martina Humajová do Liptovského Mikuláša, aby sa tu zúčastnila konferencie *Etické a morálne aspekty povolania farmaceut*. Zazneli tu viaceré podnetné prednášky z úst farmaceutov i lekára.

V nedeľu 24. novembra odohralo Tanečné divadlo ATak svoje úplne posledné predstavenie v kariére v Kultúrnom centre v Bojniciach. K inscenácii *Agnus Dei* napísal hudbu bojnický rodák Lukáš Zubaj. Predstavenie si šli pozrieť i sestry Martina a Petra Humajové.

Už po druhý raz sa Necpalania zapojili do akcie *Slovensko spieva koledy*. V speve sa zjednotil spevácky zbor OZ Fan Necpaly, dôchodcovská Dúbrava i deti zo ZS Malonecpalská, ktorých hudobne sprevádzala hudobná skupina Necpalanka. Návrik na túto akciu sa konal 5. decembra pri zažínaní stromčeka pri kaplnke v Necpaloch. Naostro si všetci spolu s ľudmi na prievidzskom námestí zaspievali v stredu 11. decembra.

V piatok 13. decembra oslávila ZŠ v Koši 60. výročie svojho založenia. Slávnostný program sa konal v obecnej telocvični a po ňom nasledovala slávnostná recepcia. Na podujatie bola ako bývalá zamestnankyňa pozvaná i Petra Humajová, ktorá tu strávila príjemné popoludnie v spoločnosti svojich bývalých kolegov a žiakov.

V utorok 17. decembra sa Martina, Petra a Eva Humajové nečakane ocitli na koncerte Veroniky Rabada v Kultúrnom centre v Bojniciach. Pozval ich naň ich rodinný priateľ Lukáš Hirko, ktorý hrá vo Veronikinej kapele. Pri odchode zo sály zistili, že na koncerte boli aj Erika a Peter Petrášovci.

Petra Humajová

ŠŤASTIE MALO PRE MŇA VIACERO TVÁRÍ

Svoju prvú básnickú zbierku nazvala *Áno neobyčajnému svetu*. A neboli to len prázdne slová. Moja bývalá kolegyňa a poetka Gabriela Mellová (70) je ženou, ktorá sa všetkému vo svojom živote naučila i stále učí hovoriť *áno*, prijímať ho so všetkými radosťami i bolesťami, ktoré so sebou prináša. Verím, že to z jej slov vycítite i vy.

Spoznali sme sa v ZŠ Koš. Pôvodne však nie ste z nášho regiónu. Odkiaľ pochádzate?

Narodila som sa v Novej Bani. Vtedy to bolo okresné mestečko a tu som vychoďala základnú a strednú školu.

Áké bolo vaše detstvo, rodina?

Pochádzam zo siedmich detí a práve v súrodeneckej súdržnosti a láske spočívala poézia môjho detstva, aj keď bolo skromné. Citovou oázou bola pre nás maminka, jej slová vždy zasiahli naše srdcia.

Rozhodli ste sa študovať učiteľstvo slovenského a nemeckého jazyka. Bola u vás láska k slovu vždy dominantná? Alebo ste obľubovali aj iné predmety?

Nebola som vyhranená žiačka, okrem literatúry a cudzích jazykov som mala rada aj prírodovedné predmety, najmä chémiu, biológiu, nepohrdla som ani matematikou, ale nekamarátila som sa s deskriptívou. Mojou obľúbenou činnosťou bolo čítanie školských učebníc. Na konci školského roka mi bolo ľúto, že ich musím odovzdať. Doma sa však vždy nejaké našli, zabudnuté po starších súrodencoch.

Ako si spomínate na časy vášho štúdia?

Časy môjho štúdia považujem za najkrajšie obdobie svojho života od základnej školy k strednej a vysokej škole.

Ako ste sa ocitli v Prievidzi?

Stredná ekonomická škola v Prievidzi poslala ponuku na našu fakultu na miesto učiteľa slovenského a nemeckého jazyka. Prievidza sa mi nezдалa ďaleko od Ziaru nad Hronom, kde vtedy bývali moji rodičia, tak som sa prihlásila, netušiac, že to bude na celý život.

Takmer 40 rokov ste strávili na Strednej ekonomickej škole, neskôr Obchodnej akadémii v Prievidzi. Co vám dalo pôsobenie v tejto škole?

Množstvo osudov radosných, šťastných i sklamaných, s ktorými som sa delila o život. Naplnili ma poznaním, že bez nich by bolo v mojom srdci veľké, prázdne miesto. S mnohými mi zostali trvalé priateľstvá.

Co bolo, naopak, na učiteľskom živote ťažké?

Byť učiteľom je krásne životné poslanie, ale náročné na čas pracovný i voľný. Aj keď som toto povolanie vykonávala odovzdané a s láskou, nepatrím medzi šťastlivcov, ktorí povedia, že by išli tou istou cestou. Mám úprimný vzťah aj k medicíne.

Váš manžel Oto je tiež učiteľom, ale v hudobnej škole. Kde ste sa spoznali? Co by ste nám o ňom prezradili?

S manželom sme sa poznali v SEŠ, keď robil nábor do speváckej zložky súboru Vtáčnik. Pán riaditeľ ho poslal za mnou. Vtedy som mala zborček, s ktorým sme vystupovali na školských akciách. Ja - slovenčinárka, som vždy mala vzťah k hudbe, hrala so na husliach a môj manžel - hudobník, mal vždy vzťah k slovu. Otko je vynikajúci pedagóg, zodpovedný človek, múdry a tvorivý. Hovorí sa, že hudba

a dobré slovo vstúpia len do dobrej duše.

V ZŠ Koš ste sa ocitli už ako dôchodkyňa a odučili ste tam ako zastupujúca učiteľka niekoľko mesiacov. Po strednej škole teda prišla škola základná... Isto ste medzi nimi pocit'ovali rozdiel. Ako ste vnímali toto životné obdobie?

V ZŠ Koš ma privítalo pokojné pracovné prostredie, kreatívni pedagógovia, ústretové vedenie. Videla som tu vzorové otvorené hodiny slovenského jazyka a literatúry, za ktoré by sa nemuseli hanbiť ani stredoškólači a obdivovala som reprezentatívny školský časopis *ŠOK(n)oviny*. Bolo to šťastné obdobie môjho života, aj keď to bola len letná chvíľa v čase, rada si ňu spomínam. Poznala som tu aj vás, Peťka, výnimočného mladého človeka vo vzťahu k práci, rodine, k viere, k ľuďom.

V roku 2014 ste vydali básnickú zbierku *Ano neobyčajnému svetu*, v roku 2019 *To nevyslovené...* Poéziu však píšete už desaťročia. Čo bolo pre vás podnetom vaše básne publikovať?

Podnet na písanie mi dala v mladosti moja milovaná sestra Magdaléna. Rozhodujúcim impulzom na publikovanie bola práve ona, ktorej je prvá zbierka venovaná. Starala som sa o ňu v jej ťažkej chorobe a jej odchod z môjho života ma hlboko zasiahol. Vtedy som si povedala, že keď som ju nepočúvala v rozhodnutí môjho povolania, splním jej aspoň túto túžbu.

Co pre vás znamená písané slovo? S akým cieľom tvoríte?

K slovu, hovorenému i písanému, mám úctu a bázeň, veď „Na počiatku bolo Slovo a Slovo bolo u Boha...“ Od tohto slova sa veľmi vzd'aluujeme a ani nás to, zdá sa, nebolí. Spisovateľ píše, ja nepíšem, takto komunikujem so svetom, so skutočnosťou, voči ktorej nie som imúnna. Tak sa s ňou vyrovnávam v čase životných únav, strát, sklamaní, ale rada sa aj delím o šťastie, krásu a radosť s inými.

Už názvy vašich básní napovedajú veľa. *Porozumenie, Očista, Ako na dlani, Blahoslavení...* Ktoré témy vo svojich básňach obľubujete?

Mojou témou je život v jeho premenách, toto jedinečné stvoriteľské dielo, život lásky a porozumenia.

„Je taký deň, / čo príde s úsmevom/ a všetko pohladí. / Beriem si potichu / z farebnej dúhy / svetielka šťastia / na ďalšie dni.“ (Svetielka šťastia) Co vo svojom živote považujete za šťastie?

Šťastie malo pre mňa viacero tvárí – od viery k tvorivosti a k ľuďom. Šťastím pre mňa bola naša maminka, skromná, jednoduchá, ale múdra a milujúca, ktorá nám ukázala, že žiť neznamená ísť si len po svojom.

„Načo sme tu? / Na radosť / na lásku / na smútok / na dobro / na nenávisť / na zlo / na večný boj?“ pýtate sa v jednej zo svojich básní. A vzápätí ponúkate i odpoveď: „Aby na to všetko / tu nikto nebol / sám.“ Kto vo vašom živote je vám takou oporou?

Vstupom do manželstva s Otkom Mellom mi Boh poslal do života novú oporu, odovzdaného Šimona.

Dôležitou súčasťou vášho života je Boh. Čím vás vzťah s ním obhacuje?

Boh je pre mňa absolútna istota.

Co je pre vás v tomto vianočnom čase najdôležitejším odkazom betlehemskej noci?

Vianoce a betlehemská noc sú pre mňa každoročne renesanciou nádeje, ktorej nositeľom je zviditeľnená, obetovaná láska.

Ďakujem za rozhovor!
Petra Humajová

Gabriela Mellová sa narodila 11. novembra 1949 v Novej Bani. Bola najmladšou zo siedmich detí. Študovala slovenský a nemecký jazyk na Pedagogickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave (so sídlom v Trnave), neskôr externe na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Prešove. Titul PaedDr. jej bol udelený po rigorózných skúškach, ktoré absolvovala v Nitre. Až do odchodu do dôchodku v roku 2011 učila na Strednej ekonomickej škole, neskôr Obchodnej akadémii v Prievidzi. Je vydatá za Ota Mellu, ktorú vedie úspešný akordeónový orchester Akordeonika v ZUS Bojnice. Poézia a umelecký prednes sú jej celoživotnou láskou.

(Spracované podľa informácií v knihe Áno neobyčajnému svetu.)

Z poézie Gabriely Mellovej

Svetielka šťastia

Je taký deň,
čo príde s úsmevom
a všetko pohladí.
Beriem si potichu
z farebnej dúhy
svetielka šťastia
na ďalšie dni.

Je taký deň,
čo dá mi do daru
radostnú spomienku,
nádejný sen,
čo dýcha mi do dlaní.

Sú také prajné dni
pod modrou oblohou
pre šťastie, pre radosť,
veď hviezd je ešte dost',
stále dost'.

Aby tu nikto nebol sám 1986

Slová dnes rozsypali sa
po zemi pod ťarchou
tučta očí.
Pomaly zbieram ich,
chytám a obraciam
z oboch strán.

Načo sme tu?
Na radosť
na lásku

na smútok
na dobro
na nenávisť
na zlo
na večný boj?

Načo sme tu...
Aby na to všetko
tu nikto nebol
sám.

S твоjim znamením

Povykrúcal si ma,
život,
sprava, zľava
a nechal padnúť
ako zrelý plod.

A potom velil
vstať a ísť.
Bralom
trním
kamením
i lúkou
zakvitnutou
mlkvo,
no s твоjim
znamením.

Povykrúcal si ma,
život,
do bodky
a dojal k slovám.

ŽIVOT LEKÁRNIKA V STATUSOCH

(Pokračovanie piate...)

16. august 2019

„Čo vám dáme?“
„Čaj mačací chvost...“
„A ešte niečo k tomu?“
„Tie trenky na prostatu...“

Prekladám reč našich pacientov, ak by mal niekto náhodou problém porozumieť - čaj rebríček (ľudovo MYŠÍ chvost) a pánske naťahovacie inkontinenčné nohavičky. 😊

19. august 2019

„Kolegyňa ma poslala za vami, že recepty mi musíte dať vy. Vy ste teda recepčná magistra?“ 😊

20. august 2019

„Poprosím tie tabletky, čo len para tlačí a k tomu ten čaj, čo má skoro tisíc rán...“
Uhádnete, čo si pacient pýtal? 😊
Správna odpoveď: Paralen a čaj Stomaran.

21. august 2019

„Ten šampón, čo tu vždy kupujem.... Penklen....“
„Taký šampón sme ale nikdy nemali a ani nám to nič nehovorí.... A na aký problém má byť ten šampón?“
„No na vlasy predsa! Ten penicilín tam je...“
„???“
„No veď vždy ho tu kupujem!“
Nakoniec to bol šampón Alpecin s kofeínom... 😊

9. september 2019

Dostala som takéto originálne pranie od jednej veľmi milej pani doktorky, tak sa s vami musím podeliť. Bodaj by sa takéto dobrôtky predpisovali častejšie 😊
„Dnes ma meniny naaajlepšia pani magistra, akú poznám, a preto jej želim...“
Rp zdravie, šťastie, láska, Božie požehnanie, pevné nervy, dobrá nálada (všetko v ľahko stráviteľnej forme)
Exp. orig. N (aby bolo dost' na celý dlhý život) ❤️
D.S. podľa potreby aj niekoľkokrát za deň“

20. september 2019

„Jááááj... A ešte voľáčo som chcel. Nepríde mi to na rozum. Musím si to napísať. Lebo vždy na to myslím, a keď sem prídem a uvidím vás, hneď všetko zabudnem....“ 😊

Zakončenie dní prevencie diabetu ako sa patrí: „Pani magistra, doniesla som vám koláčiky. To sa také zdravé. Ešte teplucké sú. A teraz mi môžete ten cukor odmerať!“ 😊

28. október 2019

Do lekárne príde dievčatko, v rukách centíky (asi z prasiatka):
„Dobrý deň, hapčik do nosa máte?“ 😊

Doobeda zase jeden pán: „Prosím vás, aká je na tom Paralene doba expozície?“ 😊

6. december 2019

Dnes sa mi podarila takéto špeciálna Mikulášska akcia u nás v lekárni 😊. Ešte že je už piatok....

Píše sám život, zaznamenáva Martina Humajová.

PATRÓNKA TÝCH, ČO NEDOKÁŽU DOBRE ŽIŤ

V letnom čísle *Mane* sme si predstavili knihu českého kňaza Štěpána Smolena *Cesta na Západ*. Tento autentický príbeh vychádza z jeho vlastného pešieho putovania z Česka do francúzskeho mesta Lisieux, za svätou Terezkou. Keďže Vianociam predchádza v novembri Sviatok všetkých svätých a aj náš Pán prišiel na svet preto, lebo túžil po našej svätosti a chcel nám ju pomôcť nadobudnúť, ponúkame vám z tejto knihy ešte jeden úryvok. Tentoraz o jednej nezvyčajnej, no pritom veľmi realistickej a pravdivej predstave o svätosti.

Terezka vedela, že všetky naše spravodlivosti sú pred Bohom poškvrnené, a privolávala jeho milosrdenstvo. Mala by hrôzu z kresťanstva pre slušných ľudí. Také kresťanstvo by predovšetkým znamenalo beznádej pre jej sestru, pre Leóniu, pre tú jedinú, ktorá sa v rodine Martinových nepodarila. Nebola ani pekná, ani šikovná, ani milá. Vedela len hladne stať pred Hospodinom.

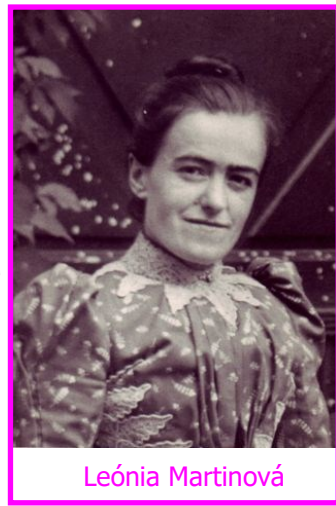
„Vojto mi dal *Dejiny duše*,“ povedal som kedysi Anežke. „Ale nedá sa to čítať. Je to strašne nasladlé.“

„Ja Terezku tiež veľmi nemusím,“ prikývla. „Ale mám rada Leóniu – tú jej nepodarenú starsiu sestru.“

„Čo je na nej také zvláštne?“

„Chýbala jej charizma. Nemala žiadny šarm.“

„No to som si mohol myslieť,“ uškrnul som sa.

Leónia Martinová

Rozprávala mi o nej.

Leónia mala dvoch svätých rodičov a štyri sväté sestry. Ale ona bola iná, už ako dieťa slabučká, pokrytá ekzémom, ktorý ju potom špatil celé roky. Sestry boli pekné, ale od hrubých rysov tejto dievčiny ľudia odvracali zrak. Sestry sa ľahko učili, na otázky odpovedali s dôvtipom, ale Leónia... Leónia bola pomalá. Mala slabý rozum a nešikovné ruky – a keby tieto nedostatky vyrovnalo aspoň dobré srdce... Lenže táto neposlušná, urážlivá a náladová dievčina nemala ani to.

Blízki Leóniu milovali, ale láskou súcitnou, akú mávajú silní voči slabým, a mali o ňu strach. Trikrát musela odísť z internátnej školy, kde ju spolužiačky neprijali a učiteľky nezvládli. Všetci sa pýtali, čo z nej asi bude. Ona sama v tom mala jasno: chce dať život Bohu, byť svätá. Ale kedykoľvek to vyslovila, tí naokolo sa neubránili úsmevu. Keď o kláštore hovorí Terezka – ten malý anjel – to je úplne iné. Ale Leónia...

Trikrát skúsila vstúpiť do rehole a trikrát musela odísť. Mala slabé zdravie, vzdorovitú povahu a prísnyh pravidlami sa nedokázala riadiť. Vrátila sa teda do sveta, a pretože rodičia už zomreli, nastahovala sa ku strýkovi. Všetky sestry boli v Karmeli a modlili sa za ňu, ale nikto sa príliš neodvažoval dúfať, že z nej ešte bude niekto iný ako tá „nepodarená“.

Mala už tridsaťpäť rokov, keď zaklopala na brány kláštora po štvrtý raz. Znovu skúsila vstúpiť k sestram Navštívenia a ako zázrakom bola prijatá. Už odtiaľ nikdy neodišla. Vytrvala tam štyridsaťdva rokov a zomrela potom v povesti svätosti, známa iba svojim spolusestrám, zatiaľ čo okolo mladšej Terezky sa už dávno rozpútal „uragán slávy“.

Leónia nie je blahorečená ani svätorečená; zostáva v tieni i po smrti ako zabudnutá patrónka tých, ktorí nedokážu dobre žiť, i keď sa povedzme veľmi snažia. Je jednou z tých chudobných duchom, ktorí pred Pánom stoja s prázdnyimi rukami, bohatí iba na túžbu po svätosti a dôveru v jeho milosrdenstvo. Práve táto „malá cesta“ dôvery preslávila Terezku, ktorá sa sama na svoju cestu môže zdať byť príliš veľká: bola vždy krásnou dievčinou, ktorá vraj nikdy nespáchala ťažký hriech a do kláštora vstúpila už ako pätnásťročná. V úbohej Leónii, vo svojej ničím nenadanej sestre, našla tú najlepšiu učeníčku.

Táto Leónia bola dobrou pôdou pre prijatie Slova, pôdou otvorenou rozširovaci, určenou na vydanie stonásobného ovocia.

Dobrá pôda totiž nie je čistá, ale je to pekný humus. Všeličo v nej tleje, všeličo v nej hnije. Rozkladá sa v nej všetko to, čo sa v živote pohnojilo. Je prekompostovaná biologickým odpadom, hromadami toho, čo, zožraté škodcami, zvädlo.

Dobrá pôda nie je celistvá a pevná, ale rozrytá, zranená, rozorvaná, je to pôda duše, ktorú život obrátil naruby, do ktorej sa všeličo zarylo a s ktorou všeličo pekne zaoralo, je to pôda duše obnaženej a zahanbenej, ktorej vyvalené hrudy hnusnej hnedej hlíny v ničom nepripomínajú francúzsku záhradu.

Dobrá pôda pravdepodobne ani nie je plná cností, ktoré kvitnú, ale je skôr úhorom, kde dlho nič nerástlo. Je prázdna, ale túži byť obsiata Slovom.

Terezka to vedela a Leónia to žila: duša nepotrebuje bezchybnosť, ale túžbu. Potrebuje poznanie, že nič iné ako Boh už nemôže spôsobiť, že sa tie moje rozryté brázdy začnú zelenáť. On sám je zrno, voda i svetlo. Pomôže duši vydať plody.

Kresťanstvo slušných ľudí vyzerá na prvý pohľad rozkvitnutejšie, ale na jeseň, keď má prísť zber úrody, žiadne ovocie pre večnosť neposkytne.

(Preklad: Petra Humajová)

TAJNIČKA

„Si Boží nástroj – tak mu dovoľ, (tajnička).“

Pavel Kosorin

1.							3.	----					14.	----
2.		17.					----			6.				
3.			12.				-----		8.					----
4.								10.	----		9.			----
5.		7.							----					
6.							2.		----		13.			
7.					5.	----								1.
8.			16.								----			
9.	4.						----					11.		----
10.								----	15.					----

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
<input style="width: 40px; height: 20px;" type="text"/>	<input style="width: 40px; height: 20px;" type="text"/>	<input style="width: 40px; height: 20px;" type="text"/>	<input style="width: 40px; height: 20px;" type="text"/>	<input style="width: 40px; height: 20px;" type="text"/>	<input style="width: 40px; height: 20px;" type="text"/>	<input style="width: 40px; height: 20px;" type="text"/>	<input style="width: 40px; height: 20px;" type="text"/>	<input style="width: 40px; height: 20px;" type="text"/>	<input style="width: 40px; height: 20px;" type="text"/>

11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
<input style="width: 40px; height: 20px;" type="text"/>	<input style="width: 40px; height: 20px;" type="text"/>	<input style="width: 40px; height: 20px;" type="text"/>	<input style="width: 40px; height: 20px;" type="text"/>	<input style="width: 40px; height: 20px;" type="text"/>	<input style="width: 40px; height: 20px;" type="text"/>	<input style="width: 40px; height: 20px;" type="text"/>

1. Slovenské mesto, v ktorom sa nachádza Vojenské historické múzeum – názov vyhlíadky v Bojniciach.
2. Vianočná pieseň – druh vysokej školy.
3. Krstné meno manželky Martina Chudého – popínava rastlina.
4. Skanzen neďaleko Ružomberka – mesto, v ktorom študuje Filip Petráš.
5. Vymyslený príbeh so šťastným koncom – sláčikový nástroj.
6. Červené krvné farbivo – zviera s chobotom.
7. Gréckokatolícke pútnické miesto neďaleko Lipian – ihličnatý strom.
8. Odolnosť inak – orgán zraku.
9. Hmotný stred telesa – jarná farba.
10. Vianoce po anglicky – najznámejšia jedlá slovenská huba.

Maťka Humajová

OSEMSMEROVKA

„Čo si kúpil žene na Vianoce?“

„Chcela čosi na krk a na ruky. Tak... (osemsmerovka 3, 3, 5, 5 písmen).“

L	T	P	K	A	I	C	Á	K	I	X	O	T	E	D	P	A	K	N	A	R	T	A	T	
A	R	O	O	D	A	H	Á	R	D	O	L	C	H	Ý	R	A	N	I	N	E	L	Á	P	S
B	A	K	L	A	Ž	Á	N	S	A	Y	O	S	E	B	A	R	E	F	L	E	X	I	A	
O	K	R	E	P	D	A	V	T	I	P	Ň	P	A	Ň	V	O	D	Á	L	O	K	O	Č	
A	T	Y	K	T	U	M	M	O	C	M	A	A	Á	A	I	C	A	R	K	O	M	E	D	
N	Á	T	T	Á	J	N	I	I	Á	D	B	U	B	L	A	N	I	N	A	L	P	A	D	
I	T	E	Í	C	E	J	Č	N	Z	A	N	U	R	O	K	Č	F	Á	Ľ	E	D	I	V	
N	K	C	V	I	A	F	O	R	I	Z	M	U	S	I	A	S	A	R	Ľ	A	E	A	E	
A	A	T	L	A	N	E	P	Ú	L	S	P	I	L	B	U	V	R	A	R	L	L	A	U	
C	Č	A	S	E	N	K	A	L	A	M	T	Á	U	R	Í	M	G	Z	Ň	H	Ľ	I	K	
Ú	A	K	V	E	I	R	O	B	U	U	R	R	Í	T	A	E	O	A	E	U	Ň	Ň	A	
R	J	A	Č	M	E	Ň	L	Č	T	K	T	V	A	N	N	Č	T	L	Z	M	E	E	L	
Z	O	S	K	O	K	O	D	I	K	I	A	N	I	T	O	Á	O	A	O	U	R	R	Y	
Č	V	V	Y	Ô	M	P	I	D	A	T	R	L	Ú	T	Í	B	F	T	Č	Ž	Á	Á	P	
R	I	K	N	S	Š	O	N	O	O	E	E	R	O	N	Y	V	O	O	E	Á	R	T	T	
E	N	A	Í	I	D	R	A	R	T	T	A	V	O	T	A	R	A	L	L	L	K	N	U	
P	A	P	P	N	C	A	R	L	A	S	R	L	O	D	U	Ž	I	N	A	E	U	E	S	
I	T	Á	L	K	Č	A	A	Ď	Ž	E	Y	S	A	N	R	E	T	S	I	C	C	M	P	
N	E	C	H	U	Ť	A	O	B	Ô	Č	N	Ť	R	A	I	G	Ó	L	O	M	Y	T	E	A
A	A	T	F	A	N	I	N	E	R	A	B	O	T	Á	K	I	F	I	T	R	E	C	O	

ADAPTÁCIA, ADMINISTRATÍVA, AFORIZMUS, AGENTÚRA, AKTUALIZÁCIA, ALTERNATÍVA, AMULET, ANESTETIKUM, BAKLAŽÁN, BARANIDLO, BOLEHLAV, BORIEVKA, BRADA, BUBLANINA, BYTOŠŤ, CELOFÁN, CEMENTÁREŇ, CERTIFIKÁT, CISTERNA, ČUKRÁREŇ, ČAJOVINA, ČASENKA, ČEPEĽ, ČERVOTOČ, ČIAPKA, ČOKOLÁDOVŇA, ČREPINA, ĎATELINA, DEMOKRACIA, DETOXIKÁCIA, DIELŇA, DUŽINA, DYŇA, ETYMOLOGIA, EUKALYPTUS, FAZUĽA, FOTOGRAFIA, JAČMEŇ, KLÁT, KOLEKTÍV, KORUNA, KÔŠ, KRÁLIK, ĽALIA, MOTOR, MUŽ, NAFTA, NÁRAZ, NECHUŤ, NOČNÍK, NÔŽ, NYLON, OBAL, OBARENINA, OPÁL, OPORA, PEKÁČ, PENALTA, PÍSMO, PITVA, PLANINA, POKRYTEC, PREPAD, PUNČ, RODIČ, ROTAVÍRUS, ROVNICA, RÝCHLODRÁHA, SEBAREFLEXIA, SPÁLENINA, TATRANKA, TRAKTÁT, TRUBAČ, ZIMA, ZOSKOK, ZRADA, ZRÚCANINA

Maťka Humajová

„TO, ČO MÔŽEŠ ODĽOŽIŤ NA ZAJTRA, IGNORUJ UPLNE!“

(28. rodinný výlet)

Už neuveriteľných 28 rokov brázdí naša rodina všetky kúty Slovenska, objavuje jeho viac či menej utajené krásy a na vlastnej koži zakúša, čo znamená rodinná súdržnosť a jednota. Aj tento rok sa podľa motta výletu rozhodla rodinný výlet neodložiť „na zajtra“, ale absolvovať hneď – aby ho nemusela ignorovať úplne ☺. Na cesty vyrazila v sobotu 10. augusta.

Všetko sa to začalo tradične pri Rajčuli prvým úderom Necpalanky na bubon a nalodením všetkých viac ako päťdesiatich pasažierov do autobusu značky Volvo. Organizátor Peter Petráš účastníkom vzápätí prezradil trasu, ktorou sa ich kroky budú tento rok uberať – a začalo sa súťažiť ☺.

Netradičné názvy

Medzi kapitánmi družstiev sa zjavili stabilné tváre i nové zjavy. Nechýbal medzi nimi minuloročný výletný „prvák“ Robo Berák, ktorý sa pri súťaži s vytriasaním guľičiek bez použitia rúk zo škatule pripevnenej na tele spoluhráča tak vyznamenal, že videozáznam tejto jeho stratégie rozosmieval v prípade straty dobrej nálady každého, kto si ho opätovne pozrel (video je stále dostupné na fb v profile Martyiny Humajovej). A tak vo vedení tímov, pochopiteľne, nemohol chýbať. Viedol modré družstvo pod názvom Mudráci.

Nováčikom v kapitánskej zložke bol takisto Roderik Weissabel ml., ktorý si do svojho tímu Tukabel vybral svojho ocina i bratranca z druhého kolena Martinka Šutinského. A v súťaži sa im hneď od začiatku veľmi darilo ☺.

Tretie družstvo viedol už skúsený David Petráš a ako vždy, zvolilo si názov Necpalské kliešte.

Ďalším už skúseným kapitánom bol Matteo Zanini, ktorý má síce mamu Slovenku a po slovensky hovorí výborne, ale žije v Taliansku. A tak pri jeho presune z prednej časti autobusu, kde si spolu so spoluhráčmi vytvorili názov družstva Necpalské pilulky, ku „svetelnej tabuli“, kde mal názov nahlásiť, došlo v jeho mysli, predsa len zvyknutej „myslieť“ skôr po taliansky, k miernemu posunu významu a Matteo nahlásil názov družstva ako Prievidzské tabletky. Organizátor Peter to jeho spolusúťažiacim potom vždy, keď sa im nedarilo, vyčítal: „Keby ste boli Necpalské tabletky... Ale Prievidzské... Hm, hm...“ Samozrejme, to len tak, zo žartu ☺.

Krakovany i Piešťany

Vedomostné úlohy vyplnili celý čas presunu na prvé miesto, ktoré sme mali navštíviť počas tohto výnimočného dňa. A stal sa ním Vinny dom Chateau Krakovany, kde sme absolvovali ochutnávku siedmich druhov vín. Nálada pri tejto ochutnávke bola, ako inak, výborná. Erika Petrášová s dcérou Veronikou svojím chytľavým smiechom čerili vzduch už po tretej vzorke. A pred posledným, siedmym vínom, spievalo našu rodinnú prípitkovú hymnu „Po kalíšku...“ už celé osadenstvo autobusu.

Po tomto rozjarení nás čakalo mierne „zmrazenie“ vo Vojenskom historickom múzeu v Piešťanoch. Ani nie tak teplotné, ako „náladové“. Pozerať sa totiž na všetky tie tanky, lietadlá a bojové stroje, ktoré buď zabezpečovali obranu našej vlasti, alebo útočili na nás či pod našim vedením, nebolo totiž nič príjemné. Predsa len sme v tom však našli štipku radosti – že mnohí z nás nemuseli tieto veci zakúsiť na vlastnej koži. A veríme, že už nikdy ani nezakúsia, pretože vojna nie je nikdy radostná. A my máme radosť radi.

Dvojhodinový rozchod v Piešťanoch dopadol kvôli veľkému teplu napokon tak, že len málokto sa prechádzal. Deti vliezli do fontány a dospeli do najbližších cukrárni či kaviarní. Chladené nápoje či riadna dávka zmrzliny zmizla v každom rozohriatom tele účastníkov výletu ako nič.

Kus histórie na Beckove a „svokra“

Posledná zastávka výletu nás opäť preniesla do histórie. Navštívili sme totiž hrad Beckov – dnes už síce len ruinu, ktorú sa pamiatkari pokúšajú čo najviac zakonzervovať či poopravorovať aspoň v tom súčasnom stave, ale v minulosti krásny a majestátny hrad. Napokon, tú majestátnosť mu nemožno uprieť ani dnes.

Dospelých históriou hradu pútavo previedla šikovná sprievodkyňa a deti zas zábavne miestny šašo. Krásne výhľady do okolia či pohľady do minulosti tohto kraja boli obohatením pre všetkých.

Len čo sme zišli z hradu, začalo pršať. Kým ešte len tak kvapkalo, stihli si vonku súťažné družstvá zasúperiť v disciplíne pantomíma. A potom začalo liať... To sme však už sedeli v bezpečí autobusu a losovali tombolu.

Záverečná úloha – vytvoriť z krepového papiera kyticu a požiadať svokru (v skutočnosti organizátora Peťa) o ruku nevesty – sa už odohrala v Necpaloch a priniesla veľa zábavy. Každé družstvo si zvolilo svoj originálny spôsob prezentácie a potom účastníci výletu hlasovaním pomocou cestoviny rozhodli, komu koľko bodov pridelia. Víťazmi sa napokon stali a na výlet zadarmo na budúci rok pôjdu zelení, čiže Tukabel.

S Necpalankou sa to začalo, s Necpalankou sa to zvyčajne i končí... Hoci počas tohto výletu veľa priestoru na hranie nemala, v rodných Necpaloch predsa len vytiahla aspoň pár pesničiek do nôty... A roztancovala nimi všetkých, ktorí ešte po tomto celodennom cestovateľskom záťahu energiu tancovať mali ☺.

Dovidenia na výlete o rok, priatelia!

Petra Humajová

CHATKA, KTORÁ KRMI MILIÓN DETÍ

Keď ma tento rok počas festivalu Verím Pane v Námestove pristavili dobrovoľníci v modrych tričkách a chceli mi porozprávať o projekte, ktorý propagujú a na ktorom pracujú, mala som práve namierené na obed. Rozhodla som sa však, že si ich vypočujem – a spravila som dobre. O medzinárodnej charitatívnej organizácii Mary's Meals som totiž dovtedy nevedela vôbec nič. A myšlienka toho, čo robí, ma hneď zaujala.

Po podaní stručných informácií mi dobrovoľníci okrem letáku podarovali aj knihu *Bouda, ktorá krmí milión detí*. Vydalo ju Karmelitánské nakladateľstvá v Prahe v roku 2017 a prináša Príbeh Mary's Meals. Autorom knihy i myšlienky celej tejto – dnes už medzinárodnej – organizácie, je Skót Magnus MacFarlane-Barrow. Hoci on by sa za autora myšlienky Mary's Meals sotva považoval... Celé toto dielo pripisuje Panne Márii, čo aj v knihe často zdôrazňuje. Preto aj názov organizácie znie Mary's Meals (v preklade „Máriine jedlá“).

Príbeh Mary's Meals

Charitatívna činnosť Magnusa má pôvod v Medžugorii, kam sa ako teenager vybral kvôli zjaveniam a kam už ako dospelý mladý muž začal počas vojny v deväťdesiatych rokoch distribuovať prvé dávky pomoci. Tú sa mu podarilo rozbehnúť tak dobre, že aj po skončení bojov v oblasti Balkánu sa rozhodol charitatívnej činnosti venovať ďalej.

Ved' miest, ktoré potrebovali pomoc, bolo tak veľa...

Konkrétnu tvár jeho projektu priniesla však až Afrika. V roku 2002, v čase veľkého hladomoru, sa v Malawi zoznámil s jednou rodinou. Otec tejto rodiny už nežil a matka, obkolesená svojimi šiestimi deťmi, pomaly umierala na AIDS. Magnus sa najstaršieho syna, vtedy 14-ročného Edwarda, počas návštevy spýtal, o čom v živote sníva. A jeho odpoveď ho úplne dostala: „Chcel by som mať čo jesť a tiež by som raz chodil rád do školy.“

Jedno jedlo denne v mieste vzdelávania

Tieto slová sa stali základom myšlienky, ktorá sa pretavila do konkrétnych činov a vtiahla do pomoci tým najchudobnejším ľuďmi zo všetkých kútov sveta. Cieľom Mary's Meals je totiž zdanlivo jednoduchá vec – dosiahnuť, aby deti z najchudobnejších oblastí nemuseli celé dni pracovať a i tak hladovať, ale práve naopak. Aby mohli ísť do školy a dostali tam najesť; aby sa mohli vzdelávať, a tak sa vymaniť z tohto kolotoča neúspechu a biedy.

„Nikdy som neplánoval, že by som sa pustil práve do takejto práce a ani prinajmenšom som nikdy nechcel zakladať nejakú organizáciu,“ píše v knihe Magnus. „Na vedenie takehoto diela som vlastne dost' nepravdepodobný kandidát a mám na to len chabé dispozície. Naša činnosť sa rozvinula napriek mne

a predovšetkým ako výsledok série neočakávaných udalostí a stretnutí i jemných povzbudení, na ktoré najrôznejší ľudia odpovedali s neobyčajnou láskou a vernosťou.“

Mary's Meals, ktoré svoju činnosť začalo v roku 2002, dnes pomáha už viac ako miliónu a pol detí na celom svete. Stravu na celý školský rok pritom dokáže jednému dieťaťu zabezpečiť za pre nás priam neuveriteľne nízku sumu, 15,60 €! Svoju činnosť totiž stavia na práci dobrovoľníkov (v príprave jedla svojim deťom sa do školy chodia striedať ich rodičia) a pri nakupovaní potravín podporuje najmä miestnych farmárov. Oblasť, kde pôsobí, sa teda snaží pozdvihnúť nielen vzdelanostne, ale i ekonomicky. „Od samého počiatku sme boli presvedčení, že Mary's Meals môže fungovať efektívne a dlhodobo len vtedy, keď si ho privlastní miestna komunita,“ hovorí Magnus.

Ako pomôcť

Charitatívne dielo Mary's Meals môžeme podporovať už aj zo Slovenska. Umožňuje nám pomôcť tým najchudobnejším deťom sveta či už modlitbou, dobrovoľníckou činnosťou, alebo aj finančným príspevkom.

Víziou Mary's Meals je: „*Aby každé dieťa dostávalo jedno jedlo denne tam, kde sa vzdeláva, a aby sa všetci, ktorí majú viac, než potrebujú, delili s tými, ktorým chýba i to základné.*“ Stačí prispievať 1,30 € mesačne a za rok zachránite 1 dieťa. Ak mesačne obetujete 15,60 €, bude tých detí 12!

Je to projekt, ktorý funguje. Dôkazy o tom môžete nájsť nielen na webovej stránke www.marysmeals.sk či vo videách na youtube, ale aj práve v tejto knihe. Autor v nej pútavo vykresľuje celú svoju životnú cestu smerujúcu k tomuto dielu; neuveriteľné skutočnosti, ktoré mu Boh zosielal do cesty, aby sa mohlo zrealizovať; i ovocie, ktoré Mary's Meals prináša dnes už v 18 krajinách sveta.

Dôveryhodnosť tomuto príbehu prináša najmä jeho pravdivosť v okamihu, keď sa autor po rokoch vydá na cesty vypátrať Edwarda a zistiť, ako sa mu darí. Nie je to žiadne „zachránené dieťa“, pomoc Mary's Meals prišla preňho neskoro. Vzdelanie nikdy nezískal, ťažko pracuje a úroda, ktorú sa mu darí dopestovať, vydrží jeho rodine maximálne tri mesiace. Nádej tak svitá až pre jeho deti.

„Keď sme sa mlčky vracali do Blantyre, hlavou sa mi preháňalo množstvo myšlienok a zmes pocitov: smútok nad biedou Edwardovho života, radosť z toho, že život jeho najmladších súrodencov a syna Mary's Meals zlepši, a tiež vtieravý pocit viny, že celé roky používam jeho slová, a on pritom stále trpí v tej pasci, z ktorej sa snažíme ľuďom pomáhať von. Viac než čokoľvek iné a omnoho silnejšie než kedykoľvek predtým som cítil túžbu čo najskôr zasiahnuť Mary's Meals ďalšie deti,“ uzatvára príbeh Magnus. A my teraz máme možnosť sa k jeho túžbe pridať.

Petra Humajová

Obrázok: https://en.wikipedia.org/wiki/Mary%27s_Meals

Zberkový účet Mary's Meals Slovensko - IBAN: SK24 8330 0000 0008 1560 1560.

Verejná zbierka Mary's Meals 2019 je registrovaná na Ministerstve vnútra SR pod číslom 000-2019-020016.

„*Ak nemôžeš nasýtiť sto ľudí, nasýt aspoň jedného.*“ Matka Tereza

ŽIVOT UČITEĽA V STATUSOCH

(Pokračovanie štrnásťste...)

14. február 2019

Povzdych môjho 14-ročného žiaka po odprezentovaní projektu z dejepisu: „No že som si to ja za mladi neodfotil na tej nástenke, mal by som s tým menej roboty!“ Že „za mladi“... Skoro som odpadla ☺

19. február 2019

„A čo vlastne bola tá Mária Terézia? Slovenka, Nemka či Uhorka?“ Táto - pôvodne vo všetkej vážnosti položená otázka - vyvolala dnes u ôsmakov celotriedny smiechový záchvat. Nečudo ☺

Z písomky: „Tolerančným patentom získali protestanti lepšie podmienky na vykonávanie svojich náboženských obratov.“ ☺

„Aký mal Jozef II. vzťah k cirkvi?“

„Pomáhal Márii Terézii, keď bol malý.“ ☺

2. apríl 2019

Atmosféra deň pred Testovaním 9:

„Takže dnes máme poslednú hodinu slovenčiny pred písaním monitoru. Budete samostatne pracovať na nasledujúcich úlohách a kto nebude niečo vedieť, zistí, že ešte niečomu nerozumie a bude to chcieť vysvetliť, prihlási sa, zavolá si ma a spolu si to prejdeme.“

Neprejde ani minúta, už sa jeden žiak hlási... V duchu sa teším - presne takto „akčne“ som si to predstavovala.

„Áno?“ pýtam sa s nádejou v hlase.

„Pani učiteľka? A tú rozlúčku so školou, to začneme chystať kedy?“

Nádej splásla ☺

Dúfam, že aspoň zajtra im to bude myslieť „k veci“ a nie úplne „odveci“ ☺

10. apríl 2019

„Pani učiteľka, nezapisujte M., už beží!“ oznámili mi deviaci ráno na prvej hodine.

„Už beží?“ začudovala som sa. „Ved' on býva v Sebedraži!“

„No áno, ale dnes nám poslali malý autobus a on sa nezmesťil, tak uteká!“ oznámili mi so všetkou vážnosťou v tvári. Snažila som sa teda vážne tváriť i ☺

M. po chvíli zo susednej obce ozaj dobehol - ale takýto originálny dôvod meškania na vyučovanie som za 10 rokov svojej praxe ešte nezažila ☺

26. apríl 2019

Uryvok z čitateľského denníka: „Bola to dosť dobrá detektívka. Máme tu hodiny,

Dopíš k portrétom mená osobností, prirad k nim fázu slovenského národného hnutia, v ktorej pôsobili, a ciele, ktoré sledovali.

1 I. fáza (1780 – 1820)
2 II. fáza (1820 – 1835)
3 III. fáza (1835 – 1848)

A kultúrno-vzdelávacie a politické práva
B vzdelávanie ľudu a osveta
C spolupráca s inými slovenskými národmi
D myšlienka slovenskej jednoty
E myšlienka svojbytnosti národa
F myšlienky osvietenstva

8. apríl 2019
Z pracovného listu ☺. Pobavila som sa - tak sa delím ☺.

ktoré vrieskajú - tomuto som nepochopil, ale počas čítania som sa to dozvedel. (...) Kto iný by si dal zostrojiť také hodiny, ak nie muž, ktorý mal prezývku Vreštiaci Clock? Ja som to považoval za hovadinu. Aj v knižke bolo napísané, že to bol dobrý žart. Túto knižku ma bavilo čítať, aj keď mi to zabilo celé prázdniny." ☺

27. apríl 2019

Písali sme so siedmakmi charakteristiku... Tie ich postrehy na tému Človek, ktorý ovplyvnil môj život, sú neskutočné ☺

„V mojom živote som stretol veľa ľudí, ktorý mi ovplyvnili život, ale môj starký najmä. Keď som mal sedem rokov, učil ma všelijaké jeho vychytávky, ktoré sa naučil od druhých ľudí. Je to veľmi milý človek plný pozitívnej nálady, ktorý strašne rád niečo robí. (...) Je nízky ako starká, ale veď už majú obaja veľa rokov. Má šedivé vlasy a šedivé fúzy, o ktoré sa pravidelne stará, aby boli do tvaru obdĺžnika. Podľa tých vlasov a fúzov ho spoznám až do Číny. Rád by ma chcel ešte nejaké dôležité veci naučiť, napríklad zvärať. Keď bol on mladý, hovoril mi o svojom detstve, ako sa naučil napríklad utesňovať trúbky. Má rád prírodu. Často chodieval s mojim otcom do lesa kontrolovať stromy. Väčšinou sa tam len prechádzajú.(...)” ☺

„Má po štyridsiatke a niekedy sa robí, ako keby mala po päťdesiatke.” ☺ (mama)

„Keď dovečeriame, jej malé zavalité telo odputuje do izby.” ☺ (starká)

2. máj 2019

Uryvok z čitateľského denníka (Percy Jackson): „O niečo viac ako kniha sa mi páčil film. Podľa mojej mamy je ten herec vo filme veľmi pekný, ale mne sa moc nezdá.” ☺

11. máj 2019

Včera u siedmakov po „99. zafrflaní” žiaka XY:

„XY, nefrli už toľko. Nevieš, že sa hovorí, že hundraním si život skracujeme a úsmevom zas predlžujeme?” snažím sa ho pozitívne motivovať.

Pohotové spolužiačky hneď reagujú:

„No tak to vy, pani učiteľka, budete žiť poriadne dlho...” ☺

13. máj 2019

Diktujem vetu: „Kdesi v diaľke sa črtali obrisy starého mlyna.”

Žiačka píše: „Kdesi v diaľke sa čaptali obrisy starého mlyna.” ☺

Úryvok z čitateľského denníka: „Táto kniha je slovenská. Veľmi pekná a záhadná.

Lebo keď som ju celú prečítal, tak v hlave som mal toľko myšlienok a všelijakých predstáv, že ma z toho až hlava bolela. (...) Túto knižku odporúčam hlavne deťom do 18 rokov a aj mladším, dospelým a starým ľuďom. Strašne dlho som ju čítal, až do dnes obeda a ku koncu ma to už prestávalo baviť.” ☺

28. jún 2019

Veľká vďaka za 10 rokov strávených v ZŠ Koš!

16. september 2019

Už som pomaly prestávala dúfať, že na mojom novom

pôsobisku u piaristov budú aj nejaké vtipnosti... A ono sa to predsa len pomaly rozbieha.

„Urči druh číslovky päť ráz.“

„Päť ráz... Hm... No to je číslovka – rázová!“ ☺

(Že sme si predtým zopakovali delenie čísloviek na základné, radové, násobné a druhové snád' ani nemusím zdôrazňovať ☺. Ale bola to už šiesta hodina - takže je to pochopiteľné...)

26. september 2019

Keď cca desaťroční piatáci vo vstupnej previerke tvoria vety na slovesá byť - byť a jedna z nich - z chlapčenskej dielne - znie: „Nechcem sa biť s tvojou ženou.“ ... ☺

Ale „zabodovalo“ i jedno z dievčat: „Dnes mám v pláne biť spolužiaka!“ ☺

A k tomu jeden z „milých“ omylov ☺: „Prepiš text tak, aby sa odohrával v prítomnosti: Brat chodil na futbal. Prekopával však loptou bránu. Tréner bol z neho nešťastný.“ V podaní jednej zo žiačok: „Brat chodí na futbal. Prekopáva však loptou bránu. Tréner je z neho natešený.“ ☺

11. október 2019

Rozhovor desaťročných chlapcov, aký sa len tak nepočuje...

„Marek, nezabudni, zajtra prídu tie relikvie!“

„Viem, ale idem v nedeľu do farského.“

„Ale relikvie budú u piaristov!“

„Fakt?“

„Áno, musíš prísť tam, ak ich chceš vidieť!“

Nuž, zdá sa, že moji chlapci z triedy tam budú ☺.

A čo Vy, tiež pridete osobne poprosiť o príhovor svätého Vincenta ☺?

16. októbra 2019

„História je učiteľkou života.“ (Cicero)

V podaní piatakov:

„História je matkou prírody.“

„História je učiteľkou šťastia.“

„Dejepis je naša matka.“

No krásna, nie ☺?

„Prečo sa náš letopočet nazýva kresťanský?“

„Lebo v ňom už nie je až toľko vojen.“ ☺

30. november 2019

Opravujem slohy - s piatakmi sme písali súkromný list. To sú priznania... „Mám sestru Nellku, ktorá má 9 rokov a spolu chováme dvoch škrečkov. Naš rekord bol dvanásť škrečkov.“ No to by som ja veru nedala ☺!

„Doma mám veľa kníh. Veľmi ich nečítam.“ ☺

S tými škrečkami majú moji žiaci iné príhody... „Potom ešte máme jedného škrečka, mali sme ich už päť. Ale prvý zomrel, aj druhý, aj tretí a štvrtý s piatym mali mláďatá. Bolo ich päť, ale tatino škrečok sa raz zatúlal a našli sme ho zdochnutého pod gaučom. A teraz máme iba mamu, lebo mláďatá sme predali.“ ☺

„Chodím rada nakupovať s maminou. Viem aj žehliť, prať, umývať riad a piecť.“
Dievča do koča aj do voza - už v desiatich rokoch ☺!

Píše sám život, zaznamenáva Petra Humajová.

RECEPTY

Piškótové kúsky s rumom

Suroviny: 20 dkg mletých detských piškót, 10 dkg zmäknutého masla, 3 polievkové lyžice „Granka“, 5 dkg sekaných orechov, 1 žltok, 5 polievkových lyžíc rumu

Postup: Všetko spolu spracujeme na hladké tuhšie cesto, rozgúľame asi na 2 cm hrúbky, polejeme rumovou polevou a necháme stuhnúť. Na druhý deň pokrájame na ľubovoľné kúsky a vložíme ich do papierových košíčkov.

Poleva: 20 dkg preosiateho práškového cukru,

2 – 3 polievkové lyžice rumu, opatrne trošku vriacej vody, dobre vymiešame.

Vianočná tvarohovo-višňová štóla

Suroviny: 8 dkg práškového cukru, 8 dkg masla, 20 dkg jemného mäkkého tvarohu, 1 vajce, 25 dkg hladkej múky, ½ balíčka prášku do pečiva, 5 dkg strúhanej čokolády, zavárané višne z jedného 7 dl pohára

Postup: V miske vymiešame cukor so zmäknutým maslom do peny, pridáme tvaroh, vajce, dobre vymiešame, potom pridáme múku s práškom a vypracujeme hladké cesto, ak by sa lepilo, pridáme podľa potreby múku. Pripravené cesto

rozvalkáme na plát hrubý asi 1,5 cm, posypeme nastrúhanou čokoládou, višňami, ktoré sme po vykôstkovaní nechali odkvapkať, a zatočíme. Závin položíme na plech vyložený papierom na pečenie a pečieme na 180°C asi 30 – 35 minút (podľa výkonu rúry). Po upečení hneď potrieme rozpusteným maslom a pocukríme.

Perníková roláda

Suroviny: 40 dkg hladkej múky, 14 dkg práškového cukru, 10 dkg masla (Hera...), 2 vajcia, 2 PL medu, 1 ČL sódy bikarbóny, 1 ČL perníkového korenia

Plnka: slivkový lekvár (asi 1 téglik), 5 dkg sekaných orechov, 5 dkg hrozienok – rozdelíme na 2 časti.

Postup: Suroviny spolu zmiesime na hladké cesto, hneď rozdelíme na 2 diely, každý zvlášť rozvalkáme, potrieme slivkovým lekvárom, posypeme hrozienkami, sekanými orechmi, zatočíme ako roládu, dáme na plech vyložený papierom na pečenie, potrieme rozšľahaným vajíčkom, hustejšie posypeme mandľovými lupienkami a na 170 °C pečieme 25 minút, krájame vychladnutú.

Recepty vyskúšala, vylepšila a dobrú chuť všetkým želá
Filka Petrášová

Foto: Martina Humajová

Recepty z predchádzajúcich čísel časopisu MAŇA nájdete na www.casopis-mana.sk

PRÍBEHY ZABUDNUTÝCH FOTOGRAFIÍ

V minulom čísle sme Vám predstavili mojich prastarých rodičov Valenta a Katarínu Petrášovcov a ich rodinné príbehy. Dnes sa obraciame na druhú stranu „rodu“, k prastarým rodičom Jozefovi a Márii Mečiarovcom.

Jozef Mečiar

Narodil sa 25. februára 1910 v Necpaloch nad Nitrou ako najstarší z piatich súrodencov. Jeho rodičia Ján a Mária (rodená Vaňová) boli roľníci. Detstvo a mladosť prežil Jozef v Necpaloch a na robotách v Nemecku, kde sa aj oženil. Zobral si za manželku Máriu (rodenú Sovčíkovú) z Pravenca. Svadbu mali v júli 1933. Narodilo sa im sedem detí – päť chlapcov a dve dievčatá.

Po návrate do Necpál sa podobne ako jeho rodičia venoval poľnohospodárstvu. V štyridsiatych rokoch 20. storočia sa stal richtárom obce Necpaly nad Nitrou, ktorá bola za jeho pôsobenia – v roku 1945 – pripojená k mestu Prievidza. Pôbil potom ako podpredseda MNV v Prievidzi. V roku 1955 sa stal i podpredsedom požiarneho zboru v Necpaloch.

Po založení JRD sa Jozef Mečiar zamestnal na STS (Strojno-traktorovej stanici) v Prievidzi ako mechanik poľnohospodárskych strojov. Ako dôchodca tu plnil funkciu strážnika.

Jeho najväčšou záľubou bol futbal, ktorý rád sledoval naživo i v televízii. Chodieval robiť aj na rodinné zabíjačky. Ako jeden z mála vedel opravovať stroje na viazanie slamy. V čase žatvy ho chodievali už i ako dôchodcu volať domov, aby pomáhal opraviť pokazené stroje. Zomrel doma v deň svojich 89. narodenín, 25. februára 1999.

Svadobná fotografia z roku 1933

Mária Mečiarová, rodená Šovčíková

Rodinná fotografia - zľava deti Filka, Lojzko, Vlado, Tóno, Jojo

Narodila sa 22. mája 1910 v Pravenci rodičom Ignácovi Šovčíkovi a jeho manželke Márii, rodenej Mäsiarikovej. Bola najstaršou z jedenástich detí, tri z nich zomreli v detskom veku. Doma mala na starosti pasenie kráv a husí, ale pomáhala i s výchovou svojich súrodencov. Na robotách v Nemecku sa zoznámila s Jozefom Mečiarom z Necpál, za ktorého sa vydala.

Kým v Pravenci sa ku nim domov volalo „do Cereňov“, v Necpaloch to zas bolo „do Hiergov“ – údajne podľa niekdajšieho majiteľa pozemku, na ktorom si Mečiarovci postavili dom, pôvodom Juhoslovana. V tomto dome vychovali Mečiarovci sedem detí. Mária sa ako žena v domácnosti venovala najmä ich výchove, ale istý čas pracovala aj na družstve. Bola veľmi pracovitá a zbožná. V jej kuchyni bolo vždy navarené pre celú početnú rodinu, vo

Šťastné manželstvo aj po rokoch

v rukách nikdy nechýbal ruženec. Kým mohla, nikdy nevynechala účasť na nedeľnej svätej omši či na poobedných litániách. Bola veľmi láskavá, no zároveň vedela človeka i prísne napomenúť, ak bolo treba.

Zomrela 8. augusta 1989. Spolu so svojím manželom je pochovaná na cintoríne v Prievidzi.

Pripravila: Petra Humajová

Maňa

Vydáva: Tetulienka Marulienka

Adresa: Veľkonecpalská 117, Prievidza; Tel.: 050/5419957; Mobil: 0904 197 252

E-mail: redakcia@casopis-mana.sk, humajova.petra@gmail.com

Redaktori: Petra Humajová, Martinka Humajová

Foto: Archív rodiny a rodinných priateľov.

Foto na obálke: www.pexels.com

Grafická úprava a tlač: Ladislav Mečiar

A na záver... A na záver... A na záver...

„Dal som manželke pod stromček psa.“
„Prečo psa?“
„Už sa teším, ako ma s ním bude posielat' von.“

„Zuzka, a kamže ideš?“
„Lyžovat' do hôr!“
„A prečo máš také krátke lyže?“
„No, lebo tam idem len na dva dni!“

Rozprávajú sa susedky:
„Našu dcéru požiadali o ruku dvaja muži. Prvý je inžinier a druhý je novinár.“
„A na koho sa usmialo šťastie?“
„Na inžiniera. Dcéra si vybrala novinára.“

Starý pán sa u lekára sťažuje na bolesti. Lekár sa ho pýta:
„A kdeže vás to začalo pichať?“
„Nuž, pán doktor, medzi Chrenovcom a Jalovcom.“

„To je strašné dnes cestovat', len čo som si sadla do vagóna, už mi ukradli peňaženku.“
„Nečudujte sa, pani, toto je rýchlik!“

„Pani doktorka, a čo by ste mi poradili na tieto moje vrásky na krku?“
„Už jedine rolák.“

„Miláčik, a keď si ma vezmeš, bude to z lásky alebo z rozumu?“
„Pravdaže z lásky, drahá... O rozume tu nemôže byť reči!“

Manželka hovorí manželovi:
„Dnes tu bol žobrák.“
„No a?“
„Dala som mu polievku a dve eurá.“
„Zaslúži si tie eurá, keď zjedol tú polievku.“

V kancelárii:
„Pán Vrt'ko, a kde ste boli?“
„U holiča. Bol som sa dať oholiť.“
„Počas úradných hodín?“
„Áno, ved' počas úradných hodín som i zarástol!“

„Počuj, a ty máš prečo zavreté oči, keď piješ alkohol?“
„Nechcem vidieť, ako mi škodí!“

Na úrade práce:
„Ako to, že ešte nepracujete! Ved' už sme vám dali päť pracovných ponúk!“
„No ale ja nemôžem za to, že tá robota vždy predo mnou utečie...“

V reštaurácii:
„Co si želáte, prosím?“
„To jedlo, čo má muž pri vedľajšom stole!“
„Hm... Viete čo? Odvolám ho k telefónu a vy si ho zatiaľ vezmite!“

Riaditeľ väznice hovorí pri prepúšťaní trestancovi:
„Dúfam, že sa tu už viac nestretne!“
„A čo, pán riaditeľ, vari vás idú preložiť?“

„To nám ale pekne zdražili benzín, čo?“
„Mne to nevadí, ja vždy beriem len 5 litrov!“

